

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะ อาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

นายแพทย์วิษณุ สิริโรจน์พร และคณะ
โรงพยาบาลฝาง

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

ภายใต้โครงการผลิตต้นแบบอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

(Trainer of the training)

ISBN:

ผู้แต่ง/พัฒนา:

นายแพทย์วิษณุ สิริโรจน์พร
แพทย์หญิงอรวรรณ เขาว์สวัสดิ์
แพทย์หญิงธนพรรณ วงษา
รุ่งนภา ไชยอาม
ศราวุธ แปงหลวง
กัณฑ์พงษ์ แก่นกล้า
นภัสธรรม ชัยยา
สถานีคุณ พงษ์ชนาธิป
จุฑารัตน์ คำมี
กมลวรรณ คำอ้าย

บรรณาธิการ:

รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บุญเชียง
สุรณี ทานเคหาสน์
สุนิสา เสนาหวาน

ออกแบบและพิมพ์:

อรุณวดี ธรรมสิทธิ์

เจ้าของและผู้จัดพิมพ์:

หน่วยบริหารจัดการและส่งมอบผลลัพธ์ (ODU)
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
โทรศัพท์ 0 5394 2504

พิมพ์ครั้งแรก:

ธันวาคม 2563

พิมพ์ที่:

บริษัทสยามพิมพ์นานาชาติ จำกัด โทรศัพท์ 0 5321 6962

สนับสนุนโดย:

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

คำนำ

คู่มือ “โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะอาสาศาสตร์ฉุกเฉินดูแลชุมชน” ฉบับนี้เป็นของคู่มือที่จัดทำขึ้นโดยโครงการย่อย “โครงการผลิตต้นแบบอาสาศาสตร์ฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน (Trainer of the training)” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้และทักษะให้กับอาสาศาสตร์ฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน โดยเนื้อหาในหลักสูตรประกอบด้วย 1) การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ 2) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน 3) การฝึกทักษะเกี่ยวกับสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ 4) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม 5) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย และ 6) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา

ทั้งนี้ โครงการฯ ขอขอบคุณนักวิจัยภายใต้โครงการฯ ทุกท่านและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้มีส่วนในการจัดทำ รวมทั้งให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้คู่มือฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และขอขอบคุณสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อดำเนินโครงการฯ ภายใต้โครงการพัฒนาระบบบริการเพื่อการดูแลภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขอย่างครบวงจร (พบฉ.) มา ณ ที่นี้ด้วย

นายแพทย์วิษณุ สิริโรจน์พร

และหน่วยจัดการและส่งมอบผลลัพธ์ (ODU)

ธันวาคม 2563

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะอาสาสมัครฉุกเฉินดูแลชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะให้กับอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน มีเนื้อหาสาระสำคัญ ประกอบด้วย 1) การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมองและหัวใจ 2) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน 3) การฝึกทักษะเกี่ยวกับสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ 4) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม 5) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย และ 6) การฝึกทักษะเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะ
อาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน
มีแผนในการดำเนินกิจกรรม 7 แผนกิจกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนกิจกรรมที่ 1 ยิ้มรับมิตร มีกิจกรรมดังต่อไปนี้

1.1 วิทยากรสร้างความสัมพันธ์แก่ผู้เข้าร่วมประชุมโดยการใช้เพลง “แนะนำตัว” เพื่อละลายพฤติกรรมเพิ่มความใกล้ชิดกันมากขึ้น

แผนกิจกรรมที่ 2 การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์
มีกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.1 วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์

2.2 วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมองและหัวใจ ภาวะหัวใจหยุดเต้น ภาวะการหายใจเหนื่อย ภาวะชักเกร็ง

แผนกิจกรรมที่ 3 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน

โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

3.1 วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน

3.2 วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การกดนวดหัวใจ การใช้เครื่องกระตุกไฟฟ้าหัวใจ (AED) และการทำ Recovery position

3.3 วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การกดนวดหัวใจ การใช้เครื่องกระตุกไฟฟ้าหัวใจ (AED) และการทำ Recovery position

3.4 วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การกดนวดหัวใจ การใช้เครื่องกระตุกไฟฟ้าหัวใจ (AED) และการทำ Recovery position

แผนกิจกรรมที่ 4 การฝึกทักษะเกี่ยวกับสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ

โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

4.1 วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ

4.2 วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการช่วยเอาสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจออก (abdominal thrusts หรือ Heimlich maneuver)

4.3 วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการช่วยเอาสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจออก (abdominal thrusts หรือ Heimlich maneuver)

4.4 วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเอาสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจออก (abdominal thrusts หรือ Heimlich maneuver)

แผนกิจกรรมที่ 5 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม

โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

5.1 วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม

5.2 วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม

5.3 วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม

5.4 วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม

แผนกิจกรรมที่ 6 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

6.1 วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย

6.2 วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย

6.3 วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย

6.4 วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย

แผนกิจกรรมที่ 7 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

7.1 วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา

7.2 วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา

7.3 วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา

7.4 วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา

โปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

เป็นโปรแกรมการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน ซึ่งมีการจัดอบรมด้วยวิธีการอธิบายให้ความรู้ โดยวิทยากรและมีการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้ระยะเวลาทั้งหมด 1 วัน รายละเอียดของโปรแกรม มีดังนี้

ระยะเวลา	กิจกรรม	เนื้อหากิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
15 นาที	แผนกิจกรรมที่ 1 ยืมรับมิตร	- วิทยากรสร้างความสัมพันธ์แก่ผู้เข้าร่วมประชุมโดยใช้เพลง “แนะนำตัว” เพื่อละลายพฤติกรรมเพิ่มความใกล้ชิดกันมากขึ้น	
1 ชั่วโมง 15 นาที	แผนกิจกรรมที่ 2 การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์	- วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมองและหัวใจ	
30 นาที	แผนกิจกรรมที่ 3 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน	- วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน	- แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ระยะเวลา	กิจกรรม	เนื้อหากิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
	แผนกิจกรรมที่ 3 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การกดนวดหัวใจ การใช้เครื่องกระตุกไฟฟ้าหัวใจ (AED) และการทำ Recovery position - วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การกดนวดหัวใจ การใช้เครื่องกระตุกไฟฟ้าหัวใจ (AED) และการทำ Recovery position 	เป็นปรนัย จำนวน 20 ข้อ
30 นาที	แผนกิจกรรมที่ 4 การฝึกทักษะเกี่ยวกับสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการช่วยเอาสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจออก (abdominal thrusts หรือ Heimlich maneuver) - วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการช่วยเอาสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจออก (abdominal thrusts หรือ Heimlich maneuver) 	

ระยะเวลา	กิจกรรม	เนื้อหากิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
		<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเอาสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจออก (abdominal thrusts หรือ Heimlich maneuver) 	
30 นาที	<p>แผนกิจกรรมที่ 5 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม - วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม - วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการห้ามเลือดและการตาม 	
30 นาที	<p>แผนกิจกรรมที่ 6 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับยกเคลื่อนย้าย - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย - วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย - วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการยกเคลื่อนย้าย 	

ระยะเวลา	กิจกรรม	เนื้อหากิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
30 นาที	แผนกิจกรรมที่ 7 การฝึกทักษะเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรแนะนำตัวพร้อมทั้งสอบถามพื้นฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา - วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา - วิทยากรสาธิตเกี่ยวกับเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา - วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารกับทีมรักษา 	

กำหนดการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ
การผลิตต้นแบบอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน
โดยมีรายละเอียดดังนี้

เวลา	หัวข้อ
08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 – 08.45 น.	กิจกรรม “ยิ้มรับมิตร”
08.45 – 10.00 น.	การดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์
10.00 – 12.00 น.	การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน สิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ การห้ามเลือดและการตาม การยกเคลื่อนย้าย การสื่อสารกับทีมรักษา
*แบ่งเป็นกลุ่มๆละ 30 นาทีหรือตามความเหมาะสม	
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.00 น.	เทคนิคการเป็นผู้นำที่ดี
14.00 – 16.00 น.	ฝึกปฏิบัติตามฐานต่างๆฐานละ 30 นาที การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน สิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ การห้ามเลือดและการตาม การยกเคลื่อนย้าย การสื่อสารกับทีมรักษา

- หมายเหตุ: 1. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
2. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา 10.30 – 10.45 น.
และ 14.30 – 14.45 น.

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
ผลโปรแกรมเสริมสร้างความรู้และทักษะ
อาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

คำชี้แจง : จงเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยการทำเครื่องหมาย X บน
กระดาษคำตอบ

ข้อที่ 1 ถ้ามีบุคคลในครอบครัวของท่านเกิดเป็นลม ไม่รู้สึกตัว อย่างกะทันหัน ท่านควร
จะอย่างไร

- ก. รีบตามหมอทางไสยศาสตร์มาทำพิธี
- ข. ทำการบีบนิ้ว พร้อมให้กินยาลม
- ค. รีบโทรขอความช่วยเหลือจากศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
- ง. รีบนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด

ข้อที่ 2 ข้อใดถูกต้องที่สุด เกี่ยวกับการแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือจากระบบการแพทย์
ฉุกเฉิน

- ก. แจ้งเหตุเมื่อพบคนมีอาการชักเกร็ง กระตุก
- ข. แจ้งเหตุฉุกเฉินทุกชนิด
- ค. แจ้งเหตุเมื่อต้องการรถเพื่อไปโรงพยาบาล
- ง. แจ้งเหตุเมื่อพบคนเป็นแผลอยู่ข้างถนน

ข้อที่ 3 ในการแจ้งเหตุเพื่อขอความช่วยเหลือ จากระบบการแพทย์ฉุกเฉิน ท่านสามารถ
โทรแจ้งที่หมายเลขใด

- ก. หมายเลข 1699
- ข. หมายเลข 1669
- ค. หมายเลข 1966
- ง. หมายเลข 1996

ข้อที่ 4 ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการโทรแจ้งเหตุ

- ก. โทรแจ้งเหตุ ด้วยโทรศัพท์ทุกระบบ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
- ข. โทรแจ้งเหตุ ด้วยโทรศัพท์สาธารณะเท่านั้น จึงจะไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ค. โทรแจ้งเหตุ ด้วยโทรศัพท์บ้านเท่านั้น จึงจะไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ง. โทรแจ้งเหตุ ด้วยโทรศัพท์มือถือเท่านั้น จึงจะไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข้อที่ 5 ถ้าเป็นอาสาสมัครเงินของ จ.เชียงใหม่ ขณะที่ท่านเดินทางไป จ.ขอนแก่น พบคน
ถูกรถชนบาดเจ็บ ท่านควรจะทำอย่างไร

- ก. โทรแจ้งเหตุด้วยเบอร์ตรงที่ศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการของจังหวัดเชียงใหม่
- ข. โทรแจ้งเหตุด้วยเบอร์ตรงที่ศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการของจังหวัดขอนแก่น
- ค. โทรแจ้งเหตุด้วยหมายเลข ๑๖๖๙
- ง. โทรแจ้งตำรวจท้องที่ของจังหวัดขอนแก่น

ข้อที่ 6 ข้อใดเป็นบทบาทของอาสาสมัครชุมชน (อฉช.) ในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน

- ก. แจ้งเหตุขอความช่วยเหลือเมื่อพบผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน
- ข. โทรแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือเมื่อมีอุบัติเหตุในหมู่บ้าน
- ค. ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นระหว่างรอชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน
- ง. ข้อ ก และ ค ถูก

ข้อที่ 7 เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ ที่ท่านต้องโทรแจ้งเหตุเพื่อขอความช่วยเหลือจากระบบ
การแพทย์ฉุกเฉิน

- ก. ผู้ป่วยเบาหวาน เป็นลมหมดสติ
- ค. ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
- ข. ผู้ป่วยมะเร็ง กินอาหารไม่ได้
- ง. ผู้ป่วยเด็กเป็นไข้หวัด

ข้อที่ 8 นายโจ ถูกรถน้ำแกวกลวกบริเวณลำตัว ขณะกำลังทำกับข้าว ท่านจะให้การ
ช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างไร

- ก. ใช้น้ำสะอาดล้างบริเวณที่เป็นแผล
- ข. ใช้น้ำปลาล้างทำความสะอาดแผล
- ค. ล้างด้วยน้ำเย็นสะอาด
- ง. ทำแผลด้วยทิชชูหรือไอโอดีน เพื่อฆ่าเชื้อ

ข้อที่ 9 ถ้าท่านพบผู้ป่วยถูกตัวต่อ/แตนต่อย บ่นหายใจไม่สะดวก ท่านจะแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือจากระบบการแพทย์ฉุกเฉินหรือไม่ และจะให้การช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างไร

ก. ไม่ต้องแจ้งขอความช่วยเหลือ และตำหนิแดงแปะไว้บริเวณที่ถูกต่อ แตน ต่อย เพื่อดูตพิษ

ข. รีบแจ้งขอความช่วยเหลือ สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงอย่างใกล้ชิดระหว่างรอชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน

ค. รีบแจ้งขอความช่วยเหลือ และทำการช่วยฟื้นคืนชีพ

ง. ไม่ต้องแจ้งขอความช่วยเหลือ ให้ดมยาดม รีบนำส่งโรงพยาบาล

ข้อที่ 10 ถ้าท่านเป็นอาสาสมัครฉุกเฉินเพื่อดูแลชุมชน พบเด็กในหมู่บ้านตกต้นไม้ ขาบวมผิดปกติ ปวด เดินไม่ได้ หลังจากแจ้งขอความช่วยเหลือ ระหว่างรอทีมกู้ชีพในระบบการแพทย์ฉุกเฉินมาถึง ท่านจะให้การช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างไร

ก. ให้นอนนิ่งๆ เคลื่อนไหวให้น้อยที่สุด ทานวุ้นน้ำมัน

ข. ให้นอนนิ่งๆ เคลื่อนไหวให้น้อยที่สุด แล้วใช้ผ้าพันไว้

ค. ให้นอนนิ่งๆ เคลื่อนไหวให้น้อยที่สุด แล้วหาไม้มาตามไว้ชั่วคราว

ง. ตามหมอบนบ้านมาบิบนวด เพื่อจัดกระดูกให้เข้าที่ในเบื้องต้นไปก่อน

ข้อที่ 11 เมื่อท่านต้องแจ้งเหตุเพื่อขอความช่วยเหลือจากศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อมูลที่ ท่านจำเป็นต้องแจ้ง

ก. ชื่อ-นามสกุล, เบอร์โทรศัพท์ ของผู้แจ้งเหตุ

ข. จุดที่เกิดเหตุ และสถานที่ใกล้เคียงที่สังเกตเห็นได้ง่าย

ค. ประเภทเหตุการณ์หรืออาการเจ็บป่วยฉุกเฉินที่ผู้ป่วยเป็น, ประมาณจำนวนผู้ป่วย (ถ้ามีหลายราย)

ง. ต้องแจ้งข้อมูลทั้งข้อ ก, ข และ ค

ข้อที่ 12 ข้อใดต่อไปนี้เป็นผู้ป่วยฉุกเฉิน

- ก. นายบุญชัย มีอาการหายใจเหนื่อย นอนราบไม่ได้
- ข. นายบุญช่วย ถูกลึงค์ที่นิ้วก้อยมือขวา
- ค. นายบุญชู เป็นอัมพาตมา 1 ปี มีแผลที่ก้น วันนี้หมอนัดให้ไปตรวจที่โรงพยาบาล
- ง. นายบุญเชิญ มีอาการปวดฟัน นอนไม่หลับ

ข้อที่ 13 ข้อใดเป็นคุณสมบัติของ อาสาฉุกเฉินชุมชน (อฉช.)

- ก. อายุ ๗ ปี ขึ้นไป ค. มีกลุ่มตัวอย่าง
- ข. อ่านเขียน และเข้าใจภาษาไทย ง. ถูกทุกข้อ

ข้อที่ 14 ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัด

- ก. ตั้งอยู่ที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)
- ข. เป็นศูนย์ที่รับแจ้งเหตุ เมื่อต้องการขอความช่วยเหลือเมื่อมีผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน
- ค. เป็นศูนย์ที่รับแจ้งเหตุ เมื่อต้องการขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินทุกชนิด
- ง. เป็นศูนย์ที่รับแจ้ง เพื่อขอใช้บริการรถพยาบาล รับ-ส่งผู้ป่วยครบวงจร

ข้อที่ 15 ข้อใดเป็นสิทธิประโยชน์ที่ท่านจะได้รับเมื่อเป็นอาสาฉุกเฉินชุมชน (อฉช.)

- ก. มีสิทธิรักษาพยาบาลฟรี
- ข. มีสิทธิได้รับเข็มเชิดชูเกียรติ ตามหลักเกณฑ์ที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ กำหนด
- ค. มีสิทธิเข้าร่วมโครงการสร้างหลักประกันชีวิต สำหรับผู้ปฏิบัติการในระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
- ง. ข้อ ข และ ค ถูก

**แบบประเมินการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน โรงพยาบาลฝาง
จังหวัดเชียงใหม่**

ชื่อ-สกุล.....หน่วยงาน.....วันที่.....

แนวทางการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน	ปฏิบัติถูกต้อง	ปฏิบัติ	ไม่ถูกต้อง	ไม่ปฏิบัติ
1. ตรวจสอบความปลอดภัยของสถานที่เกิดเหตุ				
2. ประเมินผู้ป่วยหมดสติโดยการตบไหล่สองข้าง พร้อมเรียกผู้ป่วยดัง ๆ				
3. ขอความช่วยเหลือจากผู้ที่อยู่ใกล้เคียง/โทร 1669/ริบนำ AED หรืออุปกรณ์ฉุกเฉินมาใช้ (ถ้าอยู่บริเวณนั้น)				
4. ตรวจสอบค่าชีพจรภายใน 5 -10 วินาที พร้อม ๆ กับมองดูว่ามีการหายใจหรือไม่หรือหายใจเฮือก				
5. กดหน้าอก 30 ครั้ง และช่วยหายใจ 2 ครั้ง				
5.1 กดหน้าอกด้วยอัตราเร็ว 100-120 ครั้ง/นาที				
5.2 กดหน้าอกด้วยความลึก 5-6 ซม.(2-2.4 นิ้ว)				
5.3 ปลอยหน้าอกให้คืนตัวกลับเต็มทีก่อนกดครั้งต่อไป				

แนวทางการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน	ปฏิบัติถูกต้อง	ปฏิบัติ	ไม่ถูกต้อง	ไม่ปฏิบัติ
5.4 ไม่หยุดกดหน้าอกเกิน 10 วินาที				
5.5 เปลี่ยนคนกดหน้าอกทุก 5 รอบหรือ 2 นาที				
5.5 เปลี่ยนคนกดหน้าอกทุก 5 รอบหรือ 2 นาที				
5.6 เทคนิคการกดหน้าอก (การจัดท่าของผู้ช่วยเหลือ, การวางมือ, ตำแหน่งกดหน้าอก)				
6. จัดท่าเปิดทางเดินหายใจได้ถูกต้อง (Head tilt-chin lift , Jaw thrust)				
7. ช่วยหายใจด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสม (Self inflating bag , Pocket mask)				
8. ใช้เครื่อง AED ทันทีที่เครื่องมาถึง				
8.1 เปิดสวิตช์เครื่อง AED ได้ถูกต้อง				
8.2 ติดแผ่นขีอกไฟฟ้าในตำแหน่งที่ถูกต้องและต่อสายเข้าเครื่อง AED				
8.3 ไม่แตะต้องผู้ป่วยขณะเครื่องที่เครื่องทำการวิเคราะห์จังหวะการเต้นของหัวใจ				

แนวทางการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน	ปฏิบัติถูกต้อง	ปฏิบัติ	ไม่ถูกต้อง	ไม่ปฏิบัติ
8.4 กดช็อกไฟฟ้าได้ถูกต้องโดยไม่มีใครสัมผัสตัวผู้ป่วยขณะช็อก				
9. ประเมินผู้ป่วยทุก 2 นาทีหรือกดหน้าอกครบ 5 รอบ				
10. จัดท่า Recovery position				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

